

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

у 2020 році

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 грудня 2020р. становила 978,4 тис. осіб. Упродовж січня–листопада 2020р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 12860 осіб.

Порівняно із січнем–листопадом 2019р. обсяг природного скорочення збільшився на 584 особи.

Упродовж січня–листопада 2020р. народилися 5389 малюків. Кількість померлих склала 17342 особи.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–листопаді 2020р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–листопадом 2019р. зросла на 12,7% й становила 9186 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися: фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці області в 1,8–1,3 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в тимчасовому розміщуванні й організації харчування, у виробництві меблів, іншої продукції, ремонті та монтажі машин і устаткування, у сфері творчості, мистецтва та розваг і не перевищував 62,6% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–листопаді 2020р. порівняно з відповідним періодом 2019р. становив 109,5%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж січня–листопада 2020р. збільшилася на 7447,9 тис.грн (в 1,6 раза) та на 1 грудня 2020р. становила 19835,7 тис.грн, що дорівнює 1,2% від фонду оплати праці, нарахованого за листопад 2020р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 17113,8 тис.грн. Їхні розміри збільшилися впродовж січня–листопада 2020р. на 5853,7 тис.грн (в 1,5 раза). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 11576,9 тис.грн (67,6% загальної суми).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 грудня 2020р. становила 1332 особи (0,8% від загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 12848 грн, що на 33,6% більше від середньої заробітної плати, нарахованої за листопад 2020р.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) за 2020р. в області становив 105,2%, в Україні – 105%.

На продовольчому ринку області найбільше (на 54,6% та 35,5%) подорожчали цукор та яйця, на 11–22,2% – макаронні вироби, олія соняшникова, продукти переробки зернових. На 2,1–8,3% зросли ціни на безалкогольні напої, сири, кисломолочну продукцію, рис, хліб, яловичину, молоко, фрукти. Водночас на 11,3% знизилися в ціні овочі. На 4,5–10,6% стали дешевшими свинина, м'ясо птиці, сало.

Тютюнові вироби стали дорожчими на 20,3%.

Ціни на природний газ підвищилися на 61,1%, паливо та мастила подешевшали на 17,7%.

Вартість місцевого телефонного зв'язку зросла на 17%, поштових послуг – на 12,5%, Інтернету – на 11,6%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У 2020р. порівняно з 2019р. **індекс промислової продукції** становив 92,7%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва склали 96,6%, у **переробній промисловості** – 89%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції становив 94,8%. У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяг промислової продукції склав 75,8%, у виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – 88%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 105,1%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 114,5%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 97,5%, у машинобудуванні – 66,7%.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** випуск промислової продукції склав 99%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції, за попередніми розрахунками, у 2020р. становив 104,7% до 2019р., у т.ч. в підприємствах – 105,9%, господарствах населення – 99,3%.

Індекс обсягу виробництва продукції тваринництва за 2020р. порівняно з 2019р. становив 93%, у т.ч. в підприємствах – 99,6%, господарствах населення – 86,9%.

За попередніми розрахунками, на 1 січня 2021р. загальна кількість великої рогатої худоби була 146,3 тис. голів (на 6,9% менше 1 січня 2020р.), у т.ч. корів – 82 тис. (на 8,4% менше); свиней – 206,5 тис. (на 5,9% більше), овець і кіз – 24,4 тис. (на 7,9% менше), птиці всіх видів – 3402,2 тис. голів (на 4,1% менше).

У господарствах населення утримувалося 36,3% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 51,8%; 34,1% – свиней, 94,7% – овець і кіз та 93,4% – птиці свійської.

Господарствами всіх категорій у 2020р. реалізовані на забій 50,4 тис.т тварин сільськогосподарських (у живій масі), що на 3,3% менше, ніж у 2019р., вироблені 457,1 тис.т молока (на 10,5% менше) та 282,7 млн.шт яєць (на 2,7% менше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 40,3%, молока – 47,2%, яєць – 84,3%.

БУДІВНИЦТВО

У 2020р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** (виконано будівельних робіт) на суму 2440,2 млн.грн. **Індекс будівельної продукції** у 2020р. порівняно з 2019р. становив 124,3%.

Обсяги будівництва будівель зменшилися на 3,9% (житлових – на 8,4%, нежитлових – на 1,4%). Водночас обсяги будівництва інженерних споруд зросли в 1,9 раза.

Нове будівництво склало 10,1% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 46,1%, реконструкція та технічне переоснащення – 43,8%.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ

У січні–листопаді 2020р. експорт **товарів** становив 788,6 млн.дол. США, імпорт – 315,3 млн.дол. Порівняно із січнем–листопадом 2019р. експорт збільшився на 9,5% (на 68,6 млн.дол.), імпорт зменшився на 19,9% (на 78,5 млн.дол.). Позитивне сальдо становило 473,3 млн.дол. (у січні–листопаді 2019р. також позитивне – 326,2 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–листопадом 2019р. збільшилася частка зернових культур, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, текстильних матеріалів та текстильних виробів, паперу та картону, деревини і виробів із деревини. Натомість зменшилася частка готових харчових продуктів, насіння і плодів олійних рослин, вугтя.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 288,3 млн.дол., або 36,6% від загального обсягу експорту (у січні–листопаді 2019р. – 302,7 млн.дол., або 42%), та зменшився порівняно із січнем–листопадом 2019р. на 14,4 млн.дол., або на 4,8%.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися до Нідерландів, Іспанії, Румунії, Німеччини, Латвії та Литви.

Серед інших країн світу найбільше експортувалися товари до Китаю, Азербайджану, Єгипту, Білорусі, Російської Федерації, Туреччини та Казахстану.

Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Китаю у 2,8 раза, Казахстану – у 2,6 раза, Російської Федерації – в 1,6 раза, Латвії – на 23,3%, Німеччини – на 18,1%, Румунії – на 5,2%, Єгипту – на 2,3%, Нідерландів – на 1,8%; зменшився до Литви на 35,6%, Туреччини – на 35%, Білорусі – на 27,1%, Азербайджану – на 8,3%, Іспанії – на 0,1%.

У загальному обсязі імпорту товарів порівняно із січнем–листопадом 2019р. збільшилася частка мінеральних продуктів, готових харчових продуктів, текстильних матеріалів та текстильних виробів, недорогоцінних металів та виробів із них, паперу та картону, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості. Зменшилася частка полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, засобів наземного транспорту, крім залізничного.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 139,7 млн.дол., або 44,3% загального обсягу (у січні–листопаді 2019р. – відповідно 179,5 млн.дол. та 45,6%), та зменшився проти січня–листопада 2019р. на 39,8 млн.дол., або на 22,2%.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні поставки товарів надходили з Німеччини, Італії, Литви, Нідерландів, Польщі та Австрії.

Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки товарів надходили з Білорусі, Китаю, Бразилії, Російської Федерації, США, Туреччини та Індії.

Порівняно із січнем–листопадом 2019р. імпорт товарів збільшився з Туреччини на 37%, США – на 15,2%, Нідерландів – на 0,7%; зменшився з Російської Федерації на 41,1%, Литви – на 33,9%, Білорусі – на 30,7%, Німеччини – на 28%, Польщі – на 27,3%, Китаю – на 19,8%, Австрії – на 7,6%, Бразилії – на 0,6%, Італії – на 0,4%, Індії – на 0,1%.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібної торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у 2020р. становив 22490,7 млн.грн, що на 14,2% більше від обсягу 2019р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб) у 2020р. становив 14643,3 млн.грн і зріс проти 2019р. на 12,8%.

ТРАНСПОРТ

У 2020р. **вантажобіг** підприємств транспорту становив 1022,1 млн.ткм, або 95,1% від обсягу 2019р. Підприємствами транспорту перевезено 1649,8 тис.т вантажів, що становить 88,8% від обсягу 2019р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у 2020р. виконано вантажобіг в обсязі 964,8 млн.ткм, який зменшився на 7,6% порівняно з 2019р., та перевезено 1338,6 тис.т вантажів, що на 18,5% менше, ніж у 2019р.

Річковим транспортом перевезено вантажів в обсязі 311,2 тис.т, що на 44,9% більше, ніж у 2019р.

У 2020р. **пасажирообіг** підприємств транспорту становив 392 млн.пас.км, або 55,3% від обсягу 2019р.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 45,9 млн пасажирів, або 62,6% від обсягу 2019р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 23,9 млн пасажирів, що на 36,2% менше, ніж у 2019р.

Міським електротранспортом перевезено 22 млн пасажирів, що становить 61,4% рівня 2019р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області